

Vyhánění zlých sil

Vážení spoluobčané,

projekt Zdravého městyse Okříšky vstupuje do svého druhého roku a s ním i Informační bulletin. Díky dotaci Kraje Vysočina na podporu aktivit Místní agendy 21 přichází do Vašich schránek ve vyšší kvalitě – tištěné a částečně barevné podobě. Grafika je ovšem pouze jednou, navíc méně podstatnou stránkou věci, nejdůležitější je obsah a informace, které na jeho stránkách najdete. Bohužel, stále zjišťujeme, že přes maximální otevřenost radnice se objevují nejrůznější „zaručené“ zprávy matoucí veřejnost. A protože zdravý městys by měl dbát nejen na tělesné, ale i duševní zdraví svých občanů, chceme prostřednictvím bulletinu uvádět různé nepravdy na pravou míru.

Ke špatné náladě letos možná přispěla i mimořádně dlouhá zima, která se ještě začátkem dubna nechtěla vzdát vlády a zasypávala krajinu sněhem. Na úvodní fotografii se vracíme k tradičnímu jarnímu hrkání, které před velikonoce připravil pan Luboš Mansfeld. I když se sešly tři desítky hrkačů a klepaček, zima návratu jara ještě několik dní odolávala. Nakonec však podlehl přírodním zákonitostem a s ní se podařilo vyhnat i nečisté a zlé síly ze všech koutů Okříšek. A pokud snad někde nějaké zlo zůstalo, třeba v podobě pomluv a drbů, vyžene ho náš informační bulletin.

Krásné jarní dny přeje starosta Zdeněk Ryšavý

Pozvánka na setkání se zastupiteli

Stejně jako v minulých dvou letech budeme i letos pokračovat v nové tradici, kterou je setkání zastupitelů s občany v jednotlivých částech městyse. Letos chceme diskutovat nejen o aktuálních záležitostech, které vás trápí, ale také o dlouhodobém rozvoji Okříšek. Na jiném místě informujeme o Strategickém plánu rozvoje městyse, pro jehož přípravu budou jedním z důležitých podkladů vaše názory. Budeme proto rádi, když účast na setkáních bude co největší, aby byly výsledky reprezentativní. A kdy se setkání konají? Zde jsou termíny:

- 15. 5. Tržiště
- 22. 5. Stadion a okolí
- 29. 5. Stará osada, Skalka
- 5. 6. Nové Petrovice

Novinkou, která vzešla z připomínek v anketě „Okříšky 2013“, je opakování celé série setkání v září, kdy se bude veřejnost moci vyjádřit k výslednému návrhu analytické části strategického plánu rozvoje.

Těšíme se na setkání a diskuzi u skleničky vína!

Hezčí Okříšky chceme všichni, letos uděláme opět několik dalších kroků na dlouhé cestě

Jednou z nejčastějších připomínek, kterou dlouhá léta slyšíme od občanů nebo čteme v anketách, je vzhled veřejných prostranství, speciálně potom centra městyse. Náprava tohoto stavu a postupné zkrášlování Okříšek je i jednou z priorit Zdravého městyse, protože když lidé okolo sebe mají hezké prostředí, sami jsou hned veselejší a optimističtější. Samozřejmě nelze vše změnit během jednoho roku ať už z důvodů finančních nebo technických. Jedná se o změny postupné, ale snad jsou vidět. V minulých letech jsme zrekonstruovali některé chodníky, nakoupili nový mobiliář, natřeli sloupy VO a vyměnili svítidla, v květináčích a na záhoncích dostali do centra květiny.

Letos budeme v tomto trendu pokračovat, jednou z hlavních akcí je revitalizace okolí Památníku osvobození. Práce již začaly, a protože vyvolaly dotazy veřejnosti, přinášíme na předchozí stránce návrh budoucí podoby parku. Rozhodně se nemusíte bát, že po vyřezání přestárlých tují zmizí z centra zeleň, naopak, budou zde vysazeny mladé stromky, které budou čistit ovzduší a přinášet radost desítky let. Místo zbytečně naddimenzované dlážděné plochy vzniknou cestičky s lavičkami pro posezení, záhonky s květinami, opravený bude i samotný památník, který byl s opadávajícími obklady spíše ostudou než připomínkou vojáků, padlých při osvobozování naší vlasti. Na tyto úpravy bude navazovat nové dětské hřiště v areálu hasičské zbrojnice, na které máme požádáno o dotaci z Programu obnovy venkova a rádi bychom také zrekonstruovali chodník na ulici Jihlavská od přechodu u zámku k poště. Další akcí bude rekonstrukce autobusového nádraží, kde vzniknou nové zastávky a zároveň se část oddělí a změní se na parkoviště pro cca 35 aut, což by mělo odlehčit přetíženým ulicím v centru. Pro příští rok uvažujeme o vydláždění plochy před zdravotním střediskem, která také není žádnou pěknou vizitkou Okříšek. A pokud se podaří dořešit úpravu hlavní křižovatky a vybudovat kruhový objezd, otevře se do dalších let prostor k rekonstrukci chodníků a vůbec veřejných prostranství na ulicích Nádražní ulici a Boženy Němcové.

Zastupitelstvo ale nemůže soustředit pozornost pouze na centrum, proto jsou letos připravené akce i v dalších částech městyse. Tou největší bude určitě vybudování nových komunikací v lokalitě Borová a oprava povrchu ulice Úvoz, projektově připravujeme jako další etapu opravy ulic Na Vyhlídce a Skalka. Nevyhovující dopravně-bezpečnostní situaci na ulici J. A. Komenského před školami bude částečně řešit nové parkoviště pro školní tělocvičnu a základní školu, spolu s ním se prodlouží chodníček od školy ke stadionu. Otázkou je, jak dopadne náš projekt do ROP Jihovýchod, pokud se zadaří a získáme dotaci, bude kromě modernizace odborných učeben v základní škole také vybudovaný záliv pro autobus mezi školou a školkou, pořízeno nové venkovní vybavení mateřské školy a také herní a fitness prvky do prostoru mezi školami. Dalšími akcemi, zaměřenými na zlepšení vzhledu veřejných prostranství jsou oprava Památníku obětí světových válek před základní školou včetně revitalizace zeleně v tomto prostoru a dále úpravy terénu v Kolíbce pod Novými Petrovicemi a revitalizace ovocného sadu, který se zde nachází. Nezapomínáme ani na sportovní areál, kde bychom po dokončení víceúčelového hřiště také rádi vybudovali nové dětské hřiště, opět je to podmíněno úspěchem naší žádosti o dotaci.

Získali jsme finanční podporu aktivit Zdravého městyse

Po loňském úspěchu, kdy jsme získali z Kraje Vysočina finanční příspěvek na aktivity Zdravého městyse, např. na Dny bez úrazů, Dny zdraví, podporu cyklodopravy atd. jsme letos zkusili požádat znovu. A protože jsme loni postoupili do kategorie „D“, mohli jsme získat až 60 tisíc korun. To se nakonec také podařilo a v grantovém programu uspěli znovu.

Z výše uvedené částky bude spolufinancovaný tento bulletin, vybavení infokoutků na úřadu městyse a v knihovně, ceny do různých soutěží nebo reflexní a bezpečnostní prvky pro mladé cyklisty. Další peníze využijeme na pořádání akcí pro seniory, na přednášky o zdravém životním stylu a zaplacení lektorů, zdravotní materiál na Dny zdraví a také za ně chceme pořídit studii bezbariérového přístupu na úřad městyse, který mnohým našim starším spoluobčanům dělá problém.

Měření kvality ovzduší

Jak jsme vás již informovali, zařadily se Okříšky mezi 24 lokalit, v nichž probíhá projekt Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina. V jeho rámci 4 mobilní měřicí stanice kolují mezi městy a obcemi a v dvou-týdenních intervalech zde měří kvalitu ovzduší. Každé místo tak získá výsledky čtyř měření ve všech ročních obdobích. V Okříškách se poprvé měřilo začátkem ledna a nyní od 2. do 16. dubna probíhá druhá etapa a poté se zde měřicí vozidlo objeví ještě ve dnech 9. - 23. 7. a 17. 9. - 1. 10. 2013. Projekt je ovšem pětiletý, takže i v dalších letech budeme mít přehled o kvalitě vzduchu, který dýcháme. Podrobné informace o projektu v Okříškách

najdete na webové adrese <http://www.ovzdusivysocina.cz/sledovane-lokality/okrisky/info>, k dispozici jsou i průběžné výsledky měření na adrese <http://mail.envitech.sk/ovzdusivysocina/index.php?id=8>.

Strategický plán rozvoje – proč a jak?

Projekt Zdravého městyse nemá řešit pouze okamžité problémy, ale měl by zajišťovat dlouhodobě udržitelný rozvoj daného území, jak to vyplývá z principů Místní agendy 21. Příslušným dokumentem, který již řada měst a obcí přijala, je strategický plán rozvoje. Zahrnuje všechny oblasti života komunity a zpracovává se s výhledem na 15 – 20 let. Důvodem takového časového úseku je, aby samospráva naplňovala stanovené priority a směry rozvoje v dlouhodobém horizontu bez ohledu na výsledky voleb a změny ve složení zastupitelstva. Navíc do budoucna bude strategický plán rozvoje jednou z podmínek čerpání jak evropských, tak národních dotačních programů. Proto se bude přípravou strategického plánu rozvoje městyse zabývat i naše zastupitelstvo na svém květnovém zasedání.

A co takový plán a jeho příprava zahrnuje? V první fázi proběhne analýza současného stavu v jednotlivých oblastech a vyhodnocení vývojových trendů, na jejich základě určíme silné a slabé oblasti – tzv. SWOT analýza a přehled chybějících potřeb, služeb a aktivit. Právě zde je pole působnosti pro veřejnost, protože budeme využívat nejen výsledky anket, ale hlavně vaše náměty ze setkání s občany a z Fóra Zdravého městyse. Zapojení co nejvíce občanů je důležité právě kvůli kontinuitě strategického plánu, pokud se na jeho tvorbě budou podílet všechny zájmové skupiny v městyse, nehrozí budoucí zpochybnění a měnění základních záležitostí. Poté, co analytickou část schválí zastupitelstvo, přistoupíme ke druhé etapě, tou bude vytvoření dlouhodobé vize Okříšek a stanovení cílů v jednotlivých oblastech života, tedy návrhová část. Závěrečnou fází potom bude zpracování směrné části s konkrétními aktivitami a harmonogramem jejich plnění pro období 2 – 3 let – tato část se bude pravidelně aktualizovat. Tvorba strategického plánu rozvoje bude provázána s přípravou nového územního plánu městyse. Dokončení celého procesu předpokládáme do konce roku 2014.

Jak již bylo uvedeno, považujeme za zásadní, aby strategický plán rozvoje netvořila pouze pracovní skupina nebo zastupitelé, ale pokud možno co nejvíce občanů, aby výstupem byl dokument přijatelný pro většinu obyvatel. Až budete přemýšlet nad tím, co v Okříškách změnit, popusťte klidně trochu uzdu fantazii, dnešní složitá doba přeje netradičním řešením. Příklady máte před sebou: pronájem kabelové televize, díky kterému došlo k rekonstrukci systému bez nároků na rozpočet městyse, prodej domu č.p. 5 pro sociální účely místo nekonečných diskuzí o jeho využití, zatímco objekt chátral, nahrazení obecního rozhlasu, jehož rekonstrukce by si vyžádala milionové investice moderním SMS zpravodajstvím s měsíčními náklady v řádu tisícikorun, projekt zmenšení nevyužitých ploch autobusového nádraží ve prospěch nového parkoviště. Třeba právě vás možná napadne myšlenka, která se ukáže unikátním řešením, které ušetří peníze a přitom zvýší komfort služeb.

Městys a stát nejsou jedno

Nedávno mě zastavil jeden náš spoluobčan s požadavkem na pokácení stromu, který poškozuje fasádu domu. Když jsem mu vysvětlil, že strom se nachází na pozemku ve vlastnictví státu a proto musíme stát požádat o souhlas, velmi se divil: „No ale stát, to jste přece vy.“ Protože se nejedná o ojedinelou zkušenost, kdy lidé nerozlišují mezi obcí, krajem a státem, dovolím si to trochu vysvětlit.

Mnoho starších spoluobčanů má zafixovaný stav z minulého režimu, kdy opravdu nižší složky byly pouze převodovým mechanismem státu. Ten řídil KNV, ty zase ONV a pod nimi byly MNV v obcích. Samospráva v podstatě neexistovala, pravomoci zastupitelů (tehdy poslanců MNV) byly minimální. Po roce 1989 se situace zásadně změnila a vznikly územní samosprávné celky, nejprve města a obce, později kraje. Každá úroveň má svoje kompetence a povinnosti, vzájemně si nejsou podřízené a nadřizené, tzn. že např. Kraj Vysočina nemůže nic nařizovat městysi Okříšky. Jediné, co musí všichni dodržovat, jsou zákony a podzákonné normy. Ovšem pozor, to platí pro samostatnou působnost, tedy rozhodování zastupitelstva. V České republice ale máme tzv. smíšený model veřejné správy, v jehož rámci kraje, města a obce, respektive jejich úřady, vykonávají i přenesenou působnost státní správy. To se týká např. matriky, stavebního úřadu nebo povolování kácení stromů. V takovém případě je možné se odvolat proti rozhodnutí našeho úřadu městyse k městskému nebo krajskému úřadu (je to různé podle agendy) a ten rozhodnutí potvrdí, vrátí k novému projednání nebo zruší.

Také majetkově jsou jednotlivé úrovně oddělené. Proto nemůžeme bez souhlasu státu kácet stromy na pozemcích státu nebo na nich třeba provádět stavby. Stejně tak ovšem ani stát nemůže nakládat s našim obecním majetkem. Oddělení jednotlivých úrovní veřejné správy je v podstatě pozitivní, někdy ovšem přináší i komplikace, což zažíváme na vlastní kůži při přípravě některých staveb. Příkladem je chodník do Cihelny, který je projektově připravený, ale v jednom místě jde několik metrů po pozemku, na který se zřejmě zapomnělo při privatizaci a je stále na katastru vedený jako majetek Staviva, národní podnik. Ten samozřejmě již dávno neexistuje a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových řeší, zda je právní nástupce, na kterého by se převedl nebo jestli zůstane státu. To trvá již mnoho měsíců, a dokud nerozhodne, nemůžeme dostat stavební povolení ani stavět. Podobný problém se objevil i u plánované cyklostezky na Tovární, kde je zase pozemek zapsaný na Jihočeské papírně s.p. Těžko se potom občanům vysvětluje, že nejsme schopni za dva roky příprav začít chodník stavět.

Spolupráce s časopisem dTest

Každý z nás se určitě jako zákazník již někdy setkal s nekvalitním zbožím a s problémy při jeho reklamaci. V poslední době je bohužel takových případů stále více a proto jistě uvítáte silného spojence na svojí straně. Takového, jakým je časopis dTest, vydávaný občanským sdružením spotřebitelů TEST. Publikuje zde výsledky nezávislých a objektivních testů výrobků, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o právech, které chrání spotřebitele a posilují jejich postavení vůči prodávajícím. Cílem je usnadnit rozhodování spotřebitelů při nákupu spotřebního zboží a tím rovněž apelovat na prodejce, aby jimi nabízený sortiment výrobků byl skutečně kvalitní.

Zástupci časopisu se obrátili na městys s nabídkou spolupráce, kterou jsme přijali. Sdružení zároveň provozuje webové stránky www.dtest.cz se spotřebitelskou poradnou, či databází nebezpečných výrobků a další důležité informace.

**SPOTŘEBITELSKÁ
PORADNA**

299 149 009
www.dtest.cz

Přímo občanům časopis dTest nabízí zaslání:

- **praktického kapesního taháku pro nákup potravin** sloužícího ke kontrole množství tuku, cukru a soli v potravinách, které spotřebitelé kupují, a to za využití intuitivní barevné škály semaforu,
- **samolepek „Nevhazujte reklamu“**, kterou může spotřebitel dát jasně najevo, že nesouhlasí s vhašováním reklamních letáků do své poštovní schránky.

Oba materiály můžete získat zavoláním na telefon 241 404 922 nebo napsáním na dtest@dtest.cz, kde si také můžete časopis objednat.

Pomáháme životnímu prostředí

Zdravý městys znamená zdravé životní prostředí. Neměli bychom se ovšem zaměřovat jen na naše bezprostřední okolí, ale hledat cesty, jak pomáhat životnímu prostředí všeobecně. Místní agenda 21 na to má hezké motto: Myslet globálně, jednat lokálně. I naše malá troška, se kterou přispějeme do mlýna, přispívá k udržitelnosti životního prostředí na celé naší planetě.

Jedním ze způsobů, kterým může pomoci každý z nás, jsou úspory energií. Méně spotřebované energie znamená menší množství spotřebovaných paliv, méně zdevastované krajiny po těžbě, menší objem vypuštěných exhalací atd. Touto cestou jde i městys, který v minulých letech zateplil obě školy, což znamenalo výrazné snížení nákladů na vytápění. Další akcí byla kompletní výměna svítidel veřejného osvětlení v roce 2011, kde zastaralá nahradila moderní indukční. Se závěrem loňského roku jsme ukončili první rok provozu a můžeme tedy porovnat náklady a vyčíslit dosažené úspory.

Nyní tedy trochu čísel: náklady na el. energii v systému veřejného osvětlení v roce 2010 činily 268 051,80 Kč, o rok později 286 374,90 Kč. Za rok 2012 jsme zaplatili pouze 146 198,40 Kč, tzn., že úspora činí zhruba polovinu – 140 000 korun. Ve skutečnosti je ovšem ještě větší, protože v roce 2011 byla cena 1 189,- Kč za MWh silové elektřiny a loni již 1 342,- Kč/MWh. Navíc jsme během roku vybudovali veřejné osvětlení v Boroví, přidali 3 svítidla u garáží na stadionu a jedno svítidlo přibylo na Loudilce, celkem 16 nových světel navíc. Nejpřesněji je úspora vidět na porovnání spotřeby, která byla loni 57,40 MWh oproti 132,96 MWh v roce 2010 a 129,49 MWh v roce 2011 (koncem roku již se zřejmě projevovala postupná výměna svítidel).

To znamená, že rekonstrukce veřejného osvětlení přinesla snížení spotřeby el. energie na 43% původního objemu, čímž jsme dokonce překročili projektovaný výsledek. Výše uvedená čísla potvrzují, že přes některé kritické připomínky k této akci šlo rozhodně o krok správným směrem. Snižování provozních nákladů při zachování nebo zlepšování kvality služeb navíc nejen pomáhá životnímu prostředí, ale je také, vedle získávání dotací, hlavní cestou, jak vygenerovat v rozpočtu městyse více peněz na potřebné opravy a nové investice.

Další oblastí, na kterou se dlouhodobě zaměřujeme, je odpadové hospodářství. Postupně se daří rozšiřovat počty kontejnerů i hnízd na třídění odpadů a výsledky se dostávají. Svozová firma ESKO-T pravidelně vyhodnocuje přístup měst a obcí k třídění odpadů. Okříšky a především jejich obyvatelé patří mezi nejzodpovědnější "tříděče" a často se umísťují na čelných místech celkového hodnocení.

Potvrdilo se to i v loňském roce, kdy jsme v kategorii nad 1 000 obyvatel skončili na 3. místě, za které jsme obdrželi tento diplom. Ten ovšem není tím nejdůležitějším, hlavní je, že zodpovědným přístupem ulevujeme životnímu prostředí a také svým peněženkám, protože díky kvalitnímu třídění nemusíme zvedat poplatky za systém nakládání s odpady.

Přijďte si zasportovat do sokolovny!

TJ Sokol Okříšky nabízí prostory sokolovny k využití veřejností za těchto podmínek:

Velký sál: florbal, badminton, nohejbal

Přístavba: stolní tenis – 4 stoly

Cena pronájmu pro skupinu: 100,- Kč za hodinu

Pravidelné obsazení sokolovny:

Úterý, sál: 18⁰⁰ – 20⁰⁰ hodin

Středa, přístavba: 17⁰⁰ - 19⁰⁰ hodin

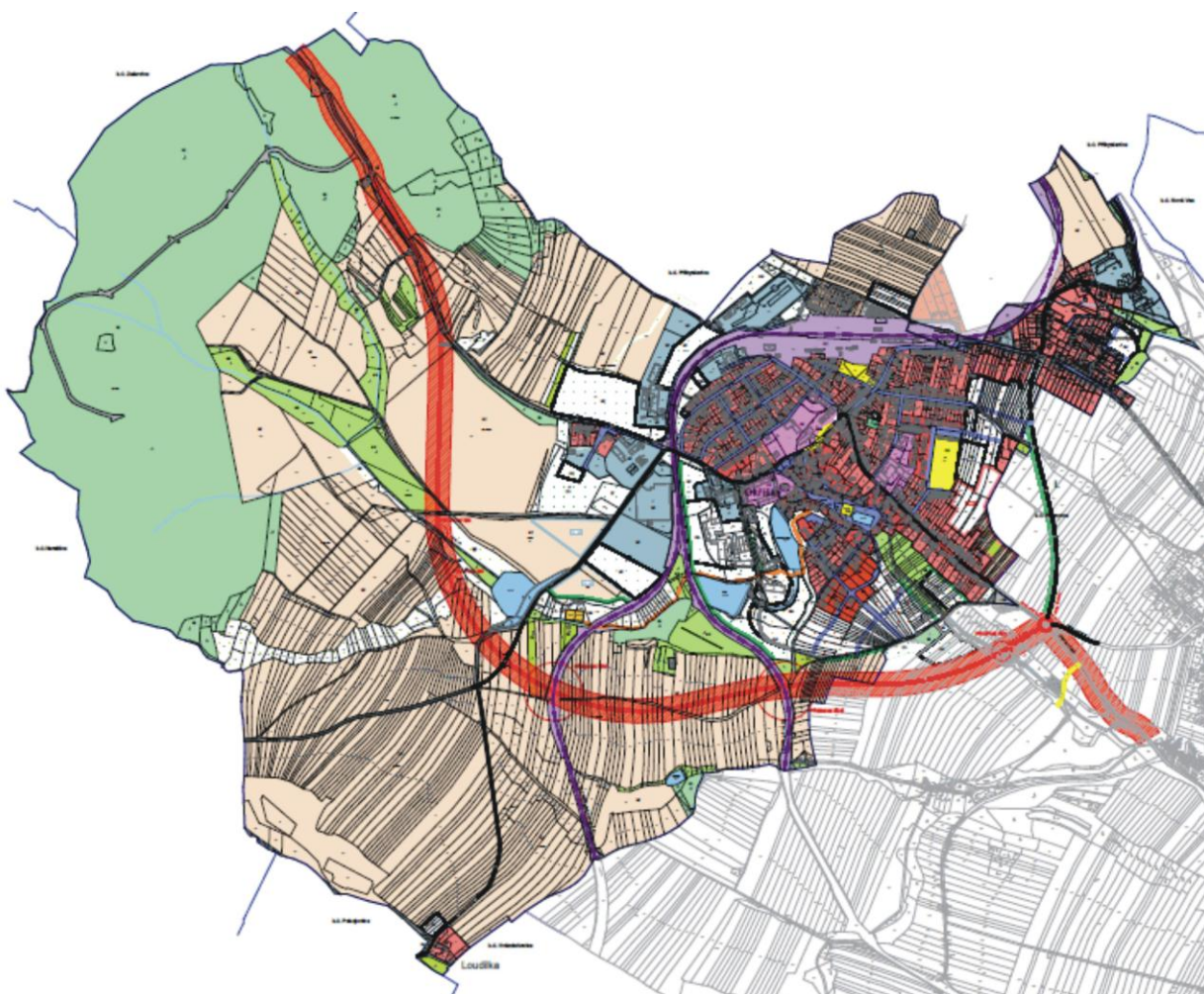
Čtvrtek, sál: 18⁰⁰ - 20⁰⁰ hodin

Ostatní dny a hodiny jsou volné, zájemci si mohou pronájem domluvit s panem Dvořákem na telefonním čísle **604 996 353**.

Dočkáme se obchvatu v tomto desetiletí?

Ve věci, která trápí většinu obyvatel Okříšek a která se po dlouhá léta zdála neřešitelným problémem a nereálným snem, začíná svítat naděje. Automobilová, především nákladní, doprava je u nás vždy největším tématem diskuzí, jednání zastupitelstva či komunálních voleb. A všichni víme, že sice každá úprava provozu, která přispěje ke zvýšení bezpečnosti chodců i motoristů, je dobrá, ale zásadním řešením je vyvedení tranzitní dopravy z Okříšek – tedy výstavba obchvatu. To je téma, které vnímají občané jako stěžejní, proto mu vedení městyse věnuje mimořádnou pozornost a jeho trasu by měl určit nový územní plán. V minulosti se již objevila řada návrhů vedení silnice II/405 okolo Okříšek, od těch, které doporučila studie financovaná krajem přes diplomovou práci pana ing. Vidláka až po návrhy jednotlivců či občanských sdružení. Naším cílem však je, aby nešlo pouze o čáru na mapě, ale trasu, která bude reálná z technického i finančního hlediska a bude základem pro další přípravu projektové dokumentace a vlastní stavby. V rámci diskuze se zpracovatelem konceptu územního plánu proto rada městyse vybrala tři varianty trasy obchvatu a dohodla jejich projednání se zástupci Kraje Vysočina, který bude investorem stavby.

Jednání proběhlo na krajském úřadu za účasti pana náměstka Joukla a vedoucí odboru dopravy ing. Strnadové, za městys se zúčastnili starosta, místostarostka a předseda finančního výboru MVDr. Komárek. Po krátkém shrnutí historie příprav obchvatu následovalo posouzení návrhů. Ing. Joukl, který situaci v Okříškách zná ze své návštěvy, doporučuje řešit zároveň i napojení přibyslavické průmyslové zóny, protože bez něj by šlo pouze o polovičaté řešení, které by především kamiony z centra Okříšek neodvedlo. S tím zástupci městyse samozřejmě souhlasili a připomněli, že přeložka silnice III/4057, vycházející z krajské studie, již v územním plánu je. V další diskuzi se obě strany shodly, že jako nejlepší se jeví varianta „A“ (viz obrázek). U varianty „B“ se jako problematické jeví vedení v záplavovém území poldru, přes jeho hráz a koupaliště, varianta „C“ zase nevyvádí zcela dopravu z intravilánu, navíc se jedná o pouze částečné řešení z pohledu zkapacitnění komunikace, protože zachovává závady typu úrovněového křížení se železnicí nebo prudkého stoupání nad Okříškami.

Peníze jsou vždy „až na prvním místě“, v našem případě bude důležité, jaké prostředky získá kraj v novém finančním období z Evropské unie na financování dopravy. Pokud to bude obdobný objem jako v letech 2007-13, byla by šance na výstavbu do roku 2020. Je nutné si uvědomit, že pokud se obchvat nepostaví s evropskou podporou, odsune se jeho realizace do nedohledna. Současné i budoucí zastupitelstvo se proto musí na jeho přípravu maximálně soustředit a začít vedle schválení územního plánu také např. jednat s majiteli pozemků, spolupracovat na přípravě projektové dokumentace atd. Musíme také udržovat pravidelnou komunikaci s krajem, aby příprava neusnula. Za důležité považujeme, že i ze strany kraje je snaha nalézt rozumné a časově reálné řešení, což je výrazný posun oproti minulosti.

Zdravý městys Okříšky

**zve občany, členy spolků
a všechny, kdo mají rádi čistou přírodu**

na

TRADIČNÍ ÚKLID **Okříšek a jejich okolí**

při příležitosti Dne Země

Sraz je v sobotu 20. dubna 2013

v 9,30 hodin

za přejezdem u staviv

Uklízet se budou
tradičně příkopy

okolo hlavních silnic směrem
na Zašovice, Heraltice a Petrovice.

***Přijďte přiložit ruku k dílu,
je to přece naše životní prostředí!***